

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนมีนาคม ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๙๒ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

"๘ มีนาคม วันสตรีสากล"

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

เปิดการอบรมหลักสูตรภาคจริยธรรมเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ผ่านระบบออนไลน์

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมหลักสูตรภาคจริยธรรมเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ผ่านระบบออนไลน์ ณ ห้องประธานศาลฎีกา ชั้น ๔ อาคารศาลฎีกา ถนนราชดำเนินใน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยมีเนติบัณฑิตซึ่งสำเร็จ การศึกษาจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายฯ จำนวน ๑,๒๙๖ คน เข้ารับการอบรมผ่านระบบออนไลน์ด้วย

กล่าวแสดงความยินดีกับเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

นายศักดิ์ดา ชวงรังษี เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา กล่าวแสดงความยินดีกับเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ที่สำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน ๑,๒๙๖ คน ผ่านระบบออนไลน์ ณ ห้องบรรยาย รพีพัฒน์ศักดิ์ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๘ มีนาคม วันสตรีสากล

ความเป็นมาของวันสตรีสากล^๑

ประวัติความเป็นมาของ “วันสตรีสากล” เกิดขึ้นจากกรรมกรหญิงในโรงงานทอผ้า รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้พากันลุกฮือประท้วงให้นายจ้างเพิ่มค่าจ้าง และเรียกร้องสิทธิของพวกเธอ แต่สุดท้ายกลับมีผู้หญิงถึง ๑๑๙ คน ต้องเสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้ ด้วยการที่มีคนลอบวางเพลิงเผาโรงงานที่พวกเธอนั่งชุมนุมกันอยู่ โดยเหตุการณ์ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในวันที่ ๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๕๗ (พ.ศ. ๒๔๐๐)

จากนั้นในปี ค.ศ. ๑๙๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐) กรรมกรหญิงในโรงงานทอผ้าที่เมืองชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ทนไม่ไหวต่อการเอาเปรียบ กดขี่ทารุณของนายจ้างที่ใช้งานพวกเธอเยี่ยงทาส เนื่องจากกรรมกรหญิงเหล่านี้ต้องทำงานหนักถึงวันละ ๑๖ - ๑๗ ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุด ไม่มีประกันการใช้แรงงานใด ๆ เป็นผลให้เกิดความเจ็บป่วยล้มตายตามมาในระยะเวลาอันรวดเร็ว แต่กลับได้รับค่าแรงเพียงน้อยนิด และหากตั้งครรภ์ก็ถูกไล่ออก

คลาร่า เซตคิน

* อัยการอาวุโส, ที่ปรึกษาอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด, ภาควิชาศึกษานิติศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

^๑ สภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (ที่มา เว็บไซต์ <https://www.thaiwomen.or.th/en/contact>)

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

เดือน มีนาคม ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๙๖

สารบัญ

- ๒ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๖ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๐ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๓ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๖ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง
- ๑๙ บทความ “ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับสัญญาเช่าซื้อที่อยู่ภายใต้การควบคุมของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๑”
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ประธานฝ่ายอำนวยการ นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม รองประธานฝ่ายอำนวยการ

● นายกฤษฎา บุญยสมิต ฝ่ายอำนวยการ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทร์พริก ● นางสาวสุภาภรณ์ ไชยประณะ ● นายทรงพล สุวรรณพงศ์ ● นางสาวธูษา เหมเวช ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร ● นายเชษฐ สุขสมเกษม กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ นายกฤษฎา บุญยสมิต

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายรังสิชัย บรรณกิจจิราภรณ์ ● นายมนต์ชัย ชินนทรลีลา ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นายทีปกร โกลมพันธ์พร ● นางสาวลิตานันท์ ศรีวรรค ● นายนิธินันท์ บุรณะเจริญรักษ์ ● นายนิธิพัฒน์ สิ้นเพ็ง ฝ่ายดำเนินการ นางพรรณวริน แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสววัฒน์ ● นางวาสนา เกตุแห่ง กะเบียบ จัดส่ง ● นางสาววิศรา สุขโสภี

ความอัดอั้นตันใจจึงทำให้ “คลาร่า เซทคิน” นักการเมืองสตรีสายแนวคิดสังคมนิยม ชาวเยอรมันตัดสินใจปลุกระดมเหล่ากรรมกรสตรี ด้วยการนัดหยุดงานในวันที่ ๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๐๗ พร้อมกับเรียกร้องให้นายจ้างลดเวลาการทำงานลงเหลือวันละ ๘ ชั่วโมง อีกทั้งให้ปรับปรุงสวัสดิการทุกอย่าง และให้สตรีมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งด้วย แม้การเรียกร้องครั้งนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีแรงงานหญิงหลายร้อยคนถูกจับกุม แต่ก็ทำให้สตรีทั่วโลกสนับสนุนการกระทำของ “คลาร่า เซทคิน” และเป็นการจุดประกายให้สตรีทั่วโลกเริ่มตระหนักถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น

ต่อมาในวันที่ ๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๐๘ (พ.ศ. ๒๔๕๑) มีแรงงานหญิงกว่า ๑๕,๐๐๐ คน ร่วมเดินขบวนทั่วเมืองนิวยอร์ก เรียกร้องให้ยุติการใช้แรงงานเด็ก โดยมีคำขวัญการรณรงค์ว่า “ขนมปังกับดอกกุหลาบ” ซึ่งหมายถึงการได้รับอาหารที่พอเพียงพร้อม ๆ กับคุณภาพชีวิตที่ดีนั่นเอง

จนกระทั่งในวันที่ ๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๐ (พ.ศ. ๒๔๕๓) ความพยายามของกรรมกรสตรีกลุ่มนี้ก็ประสบผลสำเร็จ เมื่อมีตัวแทนสตรีจาก ๑๗ ประเทศ เข้าร่วมประชุมสมัชชาสตรีสังคมนิยมครั้งที่ ๒ ณ เมืองโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก โดยในที่ประชุมได้ประกาศรับรองข้อเรียกร้องของบรรดากรรมกรสตรี ในระบบสาม ๘ คือ ยอมให้ลดเวลาทำงานเหลือวันละ ๘ ชั่วโมง ให้เวลาศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเองอีก ๘ ชั่วโมง และอีก ๘ ชั่วโมงเป็นเวลาพักผ่อน พร้อมกันนี้ยังได้ปรับค่าแรงของแรงงานหญิงให้เท่าเทียมกับแรงงานชาย และยังมีการคุ้มครองสวัสดิการสตรีและแรงงานเด็กอีกด้วย ทั้งนี้ยังได้รับรองข้อเสนอของ “คลาร่า เซทคิน” ด้วยการกำหนดให้วันที่ ๘ มีนาคม ของทุกปีเป็น “วันสตรีสากล”

ผลจากการตัดสินใจของที่ประชุม ณ กรุงโคเปนเฮเกน ทำให้มีการจัดกิจกรรมวันสตรีสากล ขึ้นเป็นครั้งแรกในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๑ ในประเทศออสเตรีย เดนมาร์ก เยอรมนี และสวีเดนแลนด์ มีประชาชนทั้งหญิงชายมากกว่า ๑ ล้านคน เข้าร่วมการประชุมเรียกร้องสิทธิในการทำงาน การเข้ารับการอบรมในวิชาชีพ และให้ยุติการแบ่งแยกในการทำงาน ในปีถัดมาได้มีการจัดกิจกรรมวันสตรีสากลเพิ่มขึ้นในประเทศฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และสวีเดน และในปี ค.ศ. ๑๙๑๓ มีการจัดชุมนุมวันสตรีสากลในรัสเซียเป็นครั้งแรกที่นครเซนต์ปีเตอ์เบิร์ก แม้ว่าจะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจขัดขวางก็ตาม วันสตรีสากลได้จัดขึ้นโดยเชิดชูคำขวัญของขบวนการสันติภาพ ทั้งนี้เพื่อต่อต้านสงครามที่กำลังคุกรุ่นอยู่ในยุโรปนับตั้งแต่ปีแรก ๆ เป็นต้นมา ความสำคัญของการฉลองวันสตรีสากลได้ทวีมากขึ้น โดยมีสตรีในทวีปแอฟริกา เอเชียและละตินอเมริกา เริ่มร่วมมือกันเพื่อทบทวนความก้าวหน้าของการต่อสู้เพื่อสิทธิที่เท่าเทียมกัน และเพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งพยายามผลักดันให้มีการตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนของสตรีอย่างสมบูรณ์ในเวลาต่อมา “วันสตรีสากล” ไม่ได้เป็นเพียงวันที่กลุ่มสตรีทั่วโลกพร้อมฉลองกันเท่านั้น แต่เป็นวันที่องค์กรสหประชาชาติได้ร่วมเฉลิมฉลองด้วย และอีกหลายประเทศได้กำหนดให้วันดังกล่าวเป็นวันหยุดประจำชาติของตนกลุ่มสตรีจากทุกทวีปไม่อาจจะแตกต่างกันโดยเชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจหรือการเมืองก็ตาม ได้รวมตัวกันเพื่อฉลองวันสำคัญนี้เพื่อรำลึกถึงความเป็นมาแห่งการต่อสู้อันยาวนาน เพื่อให้ได้มาซึ่งความเสมอภาคความยุติธรรม สันติภาพและการพัฒนา

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะปฏิบัติตามพันธสัญญาต่อเวทีโลกที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับบทบาทและสถานภาพสตรี โดยได้มีการดำเนินการทั้งในแง่กฎหมาย นโยบาย มาตรการ ความรุนแรง และยกระดับคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ผู้ใช้แรงงานต้องได้รับการดูแลในด้านสวัสดิการ สุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งผู้หญิงต้องได้รับการปฏิบัติอย่างให้เกียรติและเท่าเทียม ในฐานะที่ผู้หญิงก็เป็นสมาชิกหนึ่งในสังคม

ปัจจุบันปัญหาเรื่อง “ความไม่เท่าเทียม” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความไม่เท่าเทียมทางเพศ ซึ่งเด็กหญิงและผู้หญิงจำนวนมากยังต้องเผชิญกับความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงด้านการศึกษา การเข้าถึงด้านสุขภาพ หรือแม้กระทั่งพื้นที่เพศหญิงดูเหมือนจะได้รับเงินค่าจ้าง หรือตำแหน่งหน้าที่ที่ต่ำกว่าเพศชาย ยังเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่อยู่ในชั้นวิกฤตนอกเหนือจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ทั่วโลกเผชิญอยู่ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา องค์กรสหประชาชาติจึงได้กำหนดชื่อหัวข้อของวันสตรีสากลในปีนั้นไว้ว่า “Women in leadership: Achieving an equal future in a COVID-19 world” หรือ “ผู้หญิงในด้านความเป็นผู้นำเพื่อสร้างอนาคตที่เท่าเทียมบนโลก

ยุคโควิด-๑๙” ซึ่งกล่าวถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นหากเด็กหญิงและผู้หญิงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม และการตั้งเป้าหมายระดับโลกสำหรับทุก ๆ ฝ่าย ในการร่วมมือทำให้เกิดขึ้นจริง โดยแวดวงธุรกิจหรือบริษัทต่าง ๆ ควรลงมือทำอะไรบางอย่าง เพื่อให้สิทธิทางเพศที่เท่าเทียมสามารถเกิดขึ้นในสังคม ทั้งยังเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้นำที่มากขึ้นให้แก่ผู้หญิงอีกด้วย^๒

สำหรับประเทศไทย บทบาทของสตรีที่มีต่อครอบครัว สังคม ในวงงานภาครัฐและภาคเอกชน เริ่มเพิ่มค่าสำคัญมากขึ้นมาตามลำดับ และในช่วงเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา นับเป็นประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของวงการตุลาการยุติธรรม ซึ่งเป็นหนึ่งในอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ ที่ “นางเมทินี ชโลธร”^๓ ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมหญิงคนแรกได้ขึ้นสู่ตำแหน่งผู้นำสูงสุด ในตำแหน่งประธานศาลฎีกา เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และเป็นนายกเนติบัณฑิตยสภาหญิงโดยตำแหน่งเป็นคนแรกอีกด้วย

ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ “นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม”^๔ ได้เข้ามาดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาหญิงคนที่ ๒ ของประเทศไทย และเป็นนายกเนติบัณฑิตยสภาโดยตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ นับเป็นเกียรติประวัติแห่งวงการกฎหมายไทยและสตรีไทย

นางเมทินี ชโลธร

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม

ภาพหน้าปกโดย

Mohamed Hassan และ Fjdafdafafa จาก Pixabay

แหล่งข้อมูล และภาพประกอบ

- เว็บไซต์สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ (ข้อมูลออนไลน์)
สืบค้นจาก https://www.thaiwomen.or.th/en/knowledge_women_inter
- เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ มีเดีย จำกัด (ข้อมูลออนไลน์)
สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/926178>
- เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ (ข้อมูลออนไลน์)
สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/1898008>
เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

^๒ เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ มีเดีย จำกัด (ข้อมูลออนไลน์) สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/926178>

^๓ จบการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารงานยุติธรรม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เนติบัณฑิต สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

^๔ จบการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, เนติบัณฑิต สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่บั่นปลาย

การบังคับค่าปรับจากหลักประกัน การรับเงินค่าจ้างล่วงหน้า**

สุจิตรา แสงสายัณห์ อภิญาญสกุล*

ข้อเท็จจริง

จังหวัด ส. (ผู้ว่าจ้าง) ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัท ร. (ผู้รับจ้าง) ก่อสร้างอาคาร ๘ ชั้น จำนวน ๑ หลัง ค่าจ้างเป็นเงินจำนวน ๕๒๓ ล้านบาท โดยแบ่งงวดงานงวดเงินออกเป็น ๓๔ งวด กำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และต่อมาผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานล่าช้า จังหวัด ส. ได้มีหนังสือแจ้งสิทธิการเรียกค่าปรับเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินตามสัญญาจ้าง และแจ้งผู้รับจ้างว่าหากผู้รับจ้างยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น ให้ผู้รับจ้างมีหนังสือยินยอมแจ้งแก่ผู้ว่าจ้าง และต่อมาบริษัท ร. ได้มีหนังสือยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการกรณีทำงานล่าช้าโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้นให้แก่จังหวัด ส. แล้ว

ต่อมาบริษัท ร. ได้มีหนังสือขอส่งมอบงานงวดที่ ๓๔ (งวดสุดท้าย) ในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งจังหวัด ส. ได้รับมอบงานงวดที่ ๓๔ (งวดสุดท้าย) วงเงินค่าจ้างเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๘ ล้านบาท โดยสงวนสิทธิการปรับตามสัญญาจ้างและคิดค่าปรับกรณีส่งมอบงานเกินกำหนดเวลานับตั้งแต่วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เกินกำหนดแล้วเสร็จเป็นเวลา ๙๖๘ วัน คิดเป็นค่าปรับรวม ๕๐๗ ล้านบาท โดยจังหวัด ส. ได้มีการหักค่าปรับในกรณีการส่งมอบงานล่าช้าจากค่าจ้างที่ต้องชำระให้ผู้รับจ้างแล้วในงวดที่ ๓๐ ถึงงวดที่

๓๔ จึงเหลือค่าปรับอีกเป็นเงินจำนวน ๒๗๑ ล้านบาท จังหวัด ส. จึงแจ้งให้ผู้รับจ้างชำระค่าปรับดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าจ้างภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันได้รับหนังสือเมื่อล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าว จังหวัด ส. ยังไม่ได้รับค่าปรับจากผู้รับจ้าง จังหวัด ส. จึงได้แจ้งยึดหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาตามสัญญาจ้างข้อ ๓ เป็นจำนวนเงิน ๒๖ ล้านบาท แต่ผู้รับจ้างยังคงมีค่าปรับในกรณีส่งมอบงานเกินกำหนดเวลาตามสัญญาที่ต้องรับผิดชอบชำระให้แก่ผู้ว่าจ้างอีก ๒๔๕ ล้านบาท ซึ่งบริษัท ร. ยังคงมีหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร ก. จำนวนเงิน ๕๓ ล้านบาท

ทั้งนี้ สัญญาจ้าง ข้อ ๕ ระบุว่า “ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นเงินจำนวน ๕๓ ล้านบาท ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๑๐ ของราคาค่าจ้างตามสัญญา

เงินจำนวนดังกล่าว จะจ่ายให้ภายหลังจากที่ผู้รับจ้างได้วางหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าเต็มจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้านั้นให้แก่ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างจะต้องออกไปเสร็จรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามแบบที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้ และผู้รับจ้างตกลงที่จะกระทำตามเงื่อนไขอันเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการใช้คืนเงินค่าจ้างล่วงหน้า นั้น ดังต่อไปนี้

* สำนักข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ พ.๑๓๘/๒๕๖๔

** อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสัญญาและหารือ ๔

๕.๑ ผู้รับจ้างจะใช้เงินค่าจ้างล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานตามสัญญาเท่านั้น หากผู้รับจ้างใช้จ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าหรือส่วนใด ส่วนหนึ่งของเงินค่าจ้างล่วงหน้าในทางอื่น ผู้ว่าจ้าง อาจเรียกรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าคืนจากผู้รับจ้างหรือ บังคับแก่หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาได้ทันที

๕.๒ เมื่อผู้ว่าจ้างเรียกร้อง ผู้รับจ้างต้อง แสดงหลักฐานการใช้จ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า เพื่อพิสูจน์ ว่าได้เป็นไปตามข้อ ๕.๑ ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับถัด จากวันได้รับแจ้งจากผู้ว่าจ้าง หากผู้รับจ้างไม่อาจแสดง หลักฐานดังกล่าวภายในกำหนด ๑๕ วัน ผู้ว่าจ้างอาจ เรียกเงินค่าจ้างล่วงหน้าคืนจากผู้รับจ้างหรือบังคับแก่ หลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าได้ทันที

๕.๓ เงินจำนวนใด ๆ ก็ตามที่ผู้รับจ้าง จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ว่าจ้าง เพื่อชำระหนี้หรือเพื่อชดใช้ ความรับผิดชอบต่าง ๆ ตามสัญญา ผู้ว่าจ้างจะหักเอาเงิน ค่าจ้างงวดที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก่อนที่จะหักชดใช้เงิน ค่าจ้างล่วงหน้า

๕.๔ ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญา หาก เงินค่าจ้างล่วงหน้าที่เหลือเกินกว่าจำนวนเงินที่ผู้รับจ้าง จะได้รับหลังจากหักชดใช้ในกรณีอื่นแล้ว ผู้รับจ้าง จะต้องจ่ายเงินจำนวนที่เหลือนั้นให้แก่ผู้ว่าจ้างภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง

ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้ แก่ผู้รับจ้างภายใน ๑๕ วัน เมื่อผู้ว่าจ้างได้รับคืนเงิน ค่าจ้างล่วงหน้าครบจำนวน โดยผู้ว่าจ้างจะเฉลี่ยหักเงิน ค่าจ้างล่วงหน้าคืน ในอัตราร้อยละ ๑๐ ของราคาค่าจ้าง ในแต่ละงวดจนกว่าจำนวนเงินที่หักไว้จะครบจำนวน เงินค่าจ้างล่วงหน้าที่ผู้รับจ้างได้รับไปแล้ว”

สัญญาจ้าง ข้อ ๑๘ ระบุว่า “ค่าปรับหรือค่าเสียหาย ซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะ หักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่าย หรือจากเงิน ประกันผลงานของผู้รับจ้าง หรือบังคับจากหลักประกัน การปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็น ค่าปรับและค่าเสียหาย แล้วยังเหลืออยู่ก็เท่าใด ผู้ว่าจ้าง จะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด”

ข้อหาหรือ

จังหวัด ส. จึงขอหาหรือว่าจังหวัด ส. สามารถหัก เงินค่าปรับที่ผู้รับจ้างค้างชำระจากหลักประกันการรับ เงินค่าจ้างล่วงหน้าดังกล่าวที่บริษัท ร. ผู้รับจ้างให้ไว้กับ จังหวัด ส. ได้หรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑ วรรคสาม บัญญัติว่าสัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือ สัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกัน ย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น เมื่อพิจารณาตามสัญญาจ้างข้อ ๕ และเงื่อนไขตาม หนังสือค้ำประกันของธนาคาร ก. (หลักประกันการ รับเงินค่าจ้างล่วงหน้า) ข้อ ๒ ที่ระบุว่า ธนาคาร ก. ยินยอมค้ำประกันการจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าที่ผู้รับจ้าง ได้รับไปภายในวงเงินไม่เกินจำนวน ๕๓ ล้านบาท ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ว่าจ้างได้รับเงินค่าจ้าง ล่วงหน้าจำนวน ๕๓ ล้านบาท คืนครบจำนวนแล้ว หนี้ตามหนังสือค้ำประกันดังกล่าวจึงระงับสิ้นไป และ ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๘ ผู้ว่าจ้าง จึงมีหน้าที่ต้องคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้าง ล่วงหน้าดังกล่าวให้แก่ผู้รับจ้างภายใน ๑๕ วัน เมื่อผู้ว่าจ้าง ได้รับคืนเงินค่าจ้างล่วงหน้าครบถ้วนตามสัญญา ข้อ ๕ วรรคสาม ดังนั้น การหักเงินค่าปรับจาก หลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าดังกล่าวตามที่ หาหรือจึงเป็นการที่ผู้ว่าจ้างเรียกร้องให้ผู้ค้ำประกันรับผิด นอกเหนือไปจากหนี้หรือสัญญาค้ำประกันที่ระบุไว้ตาม นัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑

วรรคสาม ผู้ว่าจ้างจึงไม่สามารถบังคับชำระหนี้เงินค่าปรับเอาจากหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าดังกล่าวได้

อนึ่ง ผู้ว่าจ้างย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะหักค่าปรับหรือค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากค่าจ้างค้างจ่ายหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ตามสัญญาข้อ ๓ และข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง เท่านั้น โดยไม่มีสิทธิที่จะบังคับจากหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าดังกล่าวที่ผู้รับจ้างให้ไว้กับผู้ว่าจ้างได้

หมายเหตุ

๑. หลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ มาตรา ๖๘๑ วรรคสาม และมาตรา ๖๘๕/๑

มาตรา ๖๘๐ กำหนดว่า อันค่าประกันนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

อนึ่ง สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

มาตรา ๖๘๑ วรรคสาม กำหนดว่า สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

มาตรา ๖๘๕/๑ กำหนดว่า บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๖ มาตรา ๖๘๗ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ

ทั้งนี้ คำว่า “หนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้” ตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม หมายถึง หนี้หรือสัญญาที่เป็นหนี้หรือสัญญาประธานที่ผู้ค้ำประกันประสงค์ประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ไว้ ซึ่งหากไม่ได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งในสัญญาค้ำประกันแล้ว สัญญาค้ำประกัน

ย่อมตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๘๕/๑

๒. หลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามสัญญาจ้างนี้ เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร ก. จึงถือเป็นการทำหนังสือค้ำประกันโดยบุคคลภายนอก อันเป็นการค้ำประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ ธนาคาร ก. (ผู้ค้ำประกัน) จึงต้องรับผิดชอบหนี้ที่ระบุไว้ในหนังสือค้ำประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑ วรรคสาม

๓. เมื่อพิจารณาสัญญาจ้างข้อ ๕ ที่ระบุไว้ว่า ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้างเมื่อผู้ว่าจ้างได้รับคืนเงินค่าจ้างล่วงหน้าครบจำนวนและเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือค้ำประกันของธนาคาร ก. ระบุว่าธนาคาร ก. ผู้ค้ำประกัน ยินยอมค้ำประกันการจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าที่ผู้รับจ้างได้รับไป หลักประกันการจ่ายเงินล่วงหน้าดังกล่าวจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประกันการคืนเงินค่าจ้างล่วงหน้าเท่านั้น มิได้ประกันการปฏิบัติตามสัญญาข้ออื่น

ดังนั้น การบังคับหลักประกันการจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าในหนี้ค่าปรับที่เกิดจากการส่งมอบล่าช้าจึงเป็นการเรียกร้องให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบนอกเหนือไปจากหนี้หรือสัญญาที่ระบุค้ำประกันไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑ วรรคสาม จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว

๔. คำพิพากษาศาลฎีกาในประเด็นสัญญาค้ำประกันที่น่าสนใจ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒๕/๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ แต่ผู้เดียวประสงค์จะซื้อรถยนต์โดยขอสินเชื่อจากโจทก์ แต่เพื่อให้แน่ใจว่าโจทก์จะได้รับชำระหนี้ครบถ้วน จึงให้จำเลยที่ ๒ ทำสัญญายินยอมเป็นลูกหนี้ร่วมเพื่อผูกพันรับผิดชอบต่อโจทก์ด้วย อันเป็นประโยชน์แก่โจทก์และจำเลยที่ ๑ เท่านั้น จำเลยที่ ๒ หาได้รับผลประโยชน์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรถยนต์คันที่เข้าซื้อแต่อย่างใดไม่ การทำสัญญาของจำเลยที่ ๒ จึงมีลักษณะเข้าผูกพันเพื่อ

เป็นประกันการชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ ๑ จึงเป็นสัญญา
ค้ำประกัน แต่เนื่องจากกฎหมายค้ำประกันใหม่ห้าม
มิให้มีข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้
ร่วม โจทก์จึงอาศัยกฎหมายเกี่ยวกับลูกหนี้ร่วมมาบังคับ
ใช้กับจำเลยที่ ๒ แทน โดยให้จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อ
ในแบบสัญญาที่โจทก์พิมพ์ข้อความไว้ล่วงหน้ามีสาระ
สำคัญว่า จำเลยที่ ๒ ต้องยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม
นอกจากนี้ยังมีข้อความที่จำเลยที่ ๒ ตกลงล่วงหน้า
ยินยอมให้มีการผ่อนเวลาชำระหนี้แก่จำเลยที่ ๑ ตกลง
ยินยอมรับผิดเต็มจำนวนแม้โจทก์ปลดหนี้หรือลดหนี้
ให้แก่จำเลยที่ ๑ แล้ว และยอมรับผิดแก่จำเลยที่ ๑ เป็น
บุคคลไร้ความสามารถหรือเข้าทำสัญญาด้วยความ
สำคัญผิดอย่างใด ๆ ไม่ว่าจำเลยที่ ๒ จะได้รับรู้ถึงเหตุ
ความสามารถหรือความสำคัญผิดนั้นในขณะเข้า
ทำสัญญาหรือไม่ ซึ่งล้วนเป็นเรื่องที่บัญญัติไว้เป็น
การเฉพาะในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ
๓ ลักษณะ ๑๑ ค้ำประกัน แต่โจทก์จัดทำสัญญาโดย
กำหนดให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดหรือรับภาระมากกว่า
ที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติ หากจำเลยที่ ๒ ไม่ใช่
ผู้ค้ำประกันก็ไม่มี ความจำเป็นต้องกระทำเช่นนั้น
ประกอบกับตามประเพณีการประกอบธุรกิจให้เข้าชื่อ
รถยนต์ ผู้ประกอบธุรกิจให้เข้าชื่อจะจัดให้ผู้เข้าชื่อทำ
สัญญาเข้าชื่อ ส่วนบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดในหนี้ของ
ผู้เข้าชื่อ ผู้ประกอบธุรกิจจะจัดให้ทำสัญญาค้ำประกัน
ประกอบกัน ข้อตกลงที่กำหนดให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิด
อย่างลูกหนี้ร่วมจึงขัดต่อกฎหมายและตกเป็นโมฆะ

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑/๑
วรรคหนึ่ง เมื่อพิเคราะห์ถึงสถานะของโจทก์ที่เป็น
ผู้ประกอบการธุรกิจให้เข้าชื่อย่อมทราบดีว่า มีการแก้ไข
กฎหมายลักษณะค้ำประกัน โดยห้ามมิให้ทำสัญญาที่
กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ก็เพื่อ
คุ้มครองผู้ค้ำประกันและลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้บริโภคไม่ให้ถูก
ผู้ประกอบการธุรกิจเอาเปรียบ แต่แทนที่จะจัดทำสัญญา
ค้ำประกันให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โจทก์
กลับหาช่องทางหลีกเลี่ยงกฎหมายโดยอาศัยอำนาจ
ต่อรองที่เหนือกว่าและมีความสับสนหัดจัดเจนในข้อ
กฎหมายมากกว่า จัดให้จำเลยที่ ๒ ทำสัญญายินยอม
เป็นลูกหนี้ร่วมแทนการทำสัญญาค้ำประกันอย่าง
ตรงไปตรงมา ถือว่าโจทก์ผู้ประกอบการธุรกิจไม่ใช่สิทธิแห่ง
ตนด้วยความสุจริตโดยคำนึงถึงมาตรฐานทางการค้า
ที่เหมาะสมภายใต้ระบบธุรกิจที่เป็นธรรมตาม
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๑๒ ทั้งสัญญายินยอมเป็นลูกหนี้ร่วมระหว่าง
โจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่มีวัตถุประสงค์ของสัญญาขัดต่อ
ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
เมื่อไม่มีส่วนใดที่สมบูรณ์แยกส่วนออกมาได้ จึงตก
เป็นโมฆะทั้งฉบับตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ โจทก์ย่อมไม่มีความชอบธรรม
ที่จะอ้างสิทธิใด ๆ จากสัญญายินยอมเป็นลูกหนี้ร่วม
โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ให้รับผิดตามสัญญา
จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑

เปิด...ฎีกาเด่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

(ต้องมีเจตนาพิเศษประสงค์ต่อผล)

เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์*

มนต์ชัย ชนินทรลีลา**

พรชนก ทองคำดี***

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๔๕/๒๕๖๒ การกระทำที่เป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ นอกจากเจ้าเป็นพนักงานผู้มีหน้าที่โดยตรงในการปฏิบัติหน้าที่นั้นแล้ว ต้องมีเจตนาในการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด พยานหลักฐานของโจทก์ฟังได้แต่เพียงว่า จำเลยที่ ๒ ผู้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ผู้เป็นรองนายกเทศมนตรีเทศบาลจำเลยที่ ๑ ร่วมกันอนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงถนนรुकล้ำเข้าไปในที่ดินของโจทก์โดยไม่ได้ตรวจสอบ เพราะเชื่อคำรับรองของ ป. ผู้ใหญ่บ้านว่าถนนดังกล่าวเป็นทางสาธารณะแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ รู้อยู่แล้วว่าถนนที่จะก่อสร้างปรับปรุงนั้นรुकล้ำเข้าไปในที่ดินของโจทก์ การกระทำของจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบว่าแนวถนนที่จะก่อสร้างปรับปรุงรुकล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ใดหรือไม่ อันเป็นการกระทำโดยมิชอบตามกฎหมาย เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิด ซึ่งจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดต่อโจทก์ในทางแพ่งเท่านั้น

ข้อเท็จจริงยังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ มีเจตนาพิเศษขาดองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ การกระทำของจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ จึงไม่เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ไม่เป็นความผิดตาม มาตรา ๑๕๗ ดังกล่าว การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๘ และที่ ๙ ซึ่งมีใช้เจ้าพนักงานที่ร่วมกับจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ย่อมไม่เป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนผู้เป็นเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๖

(ปริญา ตีมดุง - อธิคม อินทุภูติ - จรรย์ นาวพนานนท์)

ข้อสังเกต องค์ประกอบความผิดในบททั่วไปของความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ (๑) เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด (๒) เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ดังนั้น เฉพาะในกรณีแรกการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จึงต้องมี

* ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งประธานแผนกคดีเลือกตั้งในศาลอุทธรณ์

** ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ช่วยทำงานในตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง

*** นิติกรชำนาญการ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง.

“เจตนาพิเศษ” เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดด้วย หากขาดเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗

เจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิด ป.อ. มาตรา ๑๕๗ หากโจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องระบุว่าจำเลยกระทำไปโดยมีเจตนาพิเศษดังกล่าวแล้ว ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยในข้อที่โจทก์มิได้กล่าวในฟ้อง ย่อมไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลสูงย่อมหยิบยกขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษายกฟ้องจำเลยในข้อหาตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ นั้น (ฎ. ๒๓๓๐/๒๕๖๒, ฎ. ๘๙๗๓/๒๕๖๑, ๑๓๒๓๔/๒๕๕๘, ๒๔๘๖/๒๕๕๘, ๔๖๐๓/๒๕๕๗, ๓๗๓๒/๒๕๒๕ วินิจฉัยในทำนองเดียวกัน)

“เจตนาพิเศษ” เป็นองค์ประกอบภายในเพิ่มเติมจากเจตนาธรรมดา จึงแตกต่างจากเจตนาธรรมดาที่มีทั้งประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลในความผิด เนื่องจากบางมาตราที่ต้องมีเจตนาพิเศษกฎหมายใช้คำว่า “เพื่อ” หรือ “โดย” ผู้กระทำจึงต้องมีเจตนาโดยตรงมุ่งต่อการนั้นเท่านั้น หากไม่มีเจตนาให้เกิดความเสียหายโดยตรงแม้จะเล็งเห็นผลได้ว่าจะเกิดความเสียหายขึ้น ผู้กระทำก็ไม่มี *ความผิด*^๑

เรื่องเจตนาพิเศษที่ต้องประสงค์ต่อผลนี้ จึงแตกต่างจากเรื่องเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเพราะผลที่เกิดจากการกระทำ เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๗ ที่ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลถึงอันตรายสาหัสที่สนั้น ดังนั้น แม้จำเลยจะทำร้ายผู้เสียหายโดยไม่ได้เจตนาทำให้แท้งลูก แต่เมื่อผลจากการกระทำนั้นทำให้ผู้เสียหายต้องแท้งลูกแล้วจำเลยก็ต้องมีความผิดตามมาตรา ๒๘๗ (๕) (ฎ. ๑๐๐๑/๒๕๔๗)

สำหรับตัวอย่างคดีที่ถือว่าขาดเจตนาพิเศษ “เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด” เช่น

ฎ. ๗๘๓๖-๗๘๓๗/๒๕๔๔ จำเลยเป็นเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดแต่จำเลยกลับเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยการร่วมเล่นการพนันไพรมี่ แล้วจำเลยไม่จับกุมผู้ร่วมเล่นไพรมี่ ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร่วมเล่นการพนันหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การกระทำความผิดของจำเลยจึง *ไม่มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด*ตามมาตรา ๑๕๗

^๑ ตัวอย่างเช่น ฎ. ๑๒๔๐/๒๕๐๔ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชนตาม ป.อ. มาตรา ๒๒๘ นั้น จำเลยจะต้องมีเจตนาให้เกิดอุทกภัยโดยตรง จะยกเอาการเล็งเห็นผลของการกระทำตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง มาใช้ไม่ได้ (ประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๐๔)

ฎ. ๙๔๒/๒๕๐๓ ตามความในบทบัญญัติของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๘๒ นั้น หาได้ลบล้างองค์ประกอบความผิดที่จะต้องกระทำ “โดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษี” ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศาลการ พ.ศ. ๒๔๖๙ นั้นให้สิ้นไปไม่เพราะในมาตรา ๑๖ หมายความว่าถึงแต่เพียงมิให้คำนึงถึงเจตนาแห่งการกระทำเท่านั้นส่วนความมุ่งหมายแห่งการกระทำหรือความประสงค์ต่อผลนั้นยังคงต้องเป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๒๗ นั้นอยู่ (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑๓/๒๕๐๓) จำเลยนำของเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้ตรวจรายละเอียดในแบบพิมพ์เพราะถือว่าเป็นของส่วนตัว แต่ไม่ได้ความว่าจำเลยมีเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของรัฐบาล จำเลยยัง *ไม่มีความผิด*.

ฎ. ๒๕๗/๒๕๒๖ จำเลยเป็นเพียงพลตำรวจ เมื่อปรากฏว่ามีการเล่นการพนันกันที่สถานีตำรวจที่จำเลยประจำอยู่ ย่อมเป็นการยากแก่จำเลยในการตัดสินใจว่าจะสมควรเข้าทำการจับกุมโดยตนเองหรือไม่ยิ่งกว่าจะมีเจตนาให้เกิดความเสียหายต่อกรมตำรวจ เมื่อไม่ได้ความว่าที่จำเลยไม่จับเพราะคิดร้ายต่อใครจึงไม่พอฟังว่าจำเลยมีเจตนาพิเศษให้กรมตำรวจได้รับความเสียหาย จำเลยจึงไม่มีความผิดตามมาตรา ๑๕๗

ฎ. ๓๒๙๕/๒๕๔๓ จำเลยเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ได้ลงลายมือชื่อออก น.ส.๓ ก. ระบุชื่อ ต. เป็นผู้มีสิทธิครอบครองตามเรื่องราวเท็จ เอกสารปลอมที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำเสนอ โดยไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงตามอำนาจหน้าที่ อันเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเท่านั้น ไม่ปรากฏ

ว่าจำเลยมีเจตนาพิเศษละเว้นไม่ตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมที่ดิน ต. หรือผู้หนึ่งผู้ใด จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗

ฎ. ๒๙๐๗/๒๕๒๖ การที่จำเลยแก้ไขมติของสภาเทศบาลในรายงานการประชุมโดยไม่มีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาล หากเป็นการกระทำไปเพราะความเข้าใจผิดพลาดเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย จำเลยจึงไม่มีความผิดตามมาตรา ๑๕๗

ฎ. ๒๓๔๘/๒๕๑๕ เมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้ว่าจำเลยละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ คือ ไม่จับกุมไม้รายนี้เพื่อจะให้เกิดความเสียหายแก่กรมป่าไม้โดยตรง แต่เป็นที่เห็นได้ชัดว่าจำเลยมุ่งหมายจะช่วยราษฎรผู้กระทำความผิดเท่านั้น จำเลยจึงยังไม่มี ความผิดตามมาตรา ๑๕๗

มุมมอง

ต่อจากหน้า ๒๖

หนังสือรวมจุลสาร
ข่าวเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๖๓

หนังสือรวมจุลสาร
ข่าวเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๖๔

มีวางจำหน่ายแล้ว ในราคาเล่มละ ๑๒๐ บาท สามารถซื้อได้ที่ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา ชั้น ๑ สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๑๖

ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

ฐานิสรา วงศ์ทองสรณ์*

Oil Spill and the Law regarding Liability เหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลและกฎหมายว่าด้วยความรับผิด

อุบัติเหตุครั้งใหญ่เหตุการณ์หนึ่งที่ประชาชนทุกภาคส่วนกำลังให้การจับตามองในขณะนี้ คงหนีไม่พ้นเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลในทะเลอ่าวไทย บริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง จากท่อน้ำมันดิบใต้ทะเลของ บริษัทสตาร์ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) หรือ SPRC ซึ่งถือหุ้นหลักโดยบริษัท Chevron South Asia Holdings Pte., Ltd. แต่กรณีนี้ก็มิใช่กรณีแรกที่เกิดขึ้น เราได้ยื่นข่าวน้ำมันดิบรั่วไหลในทะเลมาหลายต่อหลายครั้งทั้งในประเทศและนอกประเทศ ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลที่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศโดยรวมอีกด้วย ก็ทำให้อดคิดไม่ได้ว่า หากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้นเป็นคดีความในศาลแล้ว เราใช้หลักการใดเพื่อมาพิสูจน์ความรับผิด เพื่อประโยชน์ของบทความนี้ ผู้เขียนจะขอยกกรณีศึกษาเป็นกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ พระราชบัญญัติมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๐ (Oil Pollution Act 1990) ซึ่งถูกบัญญัติขึ้นหลังจากอุบัติเหตุการรั่วไหลของน้ำมันครั้งใหญ่คือคดี Exxon Valdez ในทะเลนอกชายฝั่งมลรัฐอะแลสกาเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๙ เปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (Enhancement and Conservation of Natural Environmental Quality Act B.E. 2535) ของประเทศไทย

OPA 90

The Oil Pollution Act of 1990 (OPA 90) was legislation intended to avoid oil spills from vessels and facilities. It *enforced* removal of spilled

oil and *assigned* liability for the cost of cleanup and damages. The act *requires* specific operating procedures; *defines* responsible parties and financial liability; *implements* processes for measuring damages; *specifies* damages for which violators are liable; and *establishes* a fund for damages, cleanup, and removal costs. This statute has resulted in instrumental changes in the oil production, transportation, and distribution industries.^๑

พระราชบัญญัติมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๐

เป็นกฎหมายที่มุ่งประสงค์จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการรั่วไหลของน้ำมันจากเรือและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ กฎหมายดังกล่าวบังคับให้มีการขจัดคราบน้ำมันและกำหนดความรับผิดสำหรับค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดและค่าเสียหาย กฎหมายฉบับนี้บังคับให้ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการที่เฉพาะเจาะจง นิยามฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบและความรับผิดในค่าใช้จ่าย จัดให้มีกระบวนการคำนวณค่าเสียหาย กำหนดโทษที่ผู้ฝ่าฝืนต้องรับผิด และตั้งกองทุนสำหรับใช้เป็นค่าเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดและกำจัดมลพิษ พระราชบัญญัตินี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในอุตสาหกรรมการผลิต ขนส่ง และจำหน่ายน้ำมัน

จากข้อความที่ยกมาข้างต้น จะเห็นว่ามีกรนำคำกริยา (Verbs) มาใช้กับคำว่า “กฎหมาย” ซึ่งเป็นประธานของประโยค ในทำนองว่ากฎหมายก่อให้เกิดสิ่งใด

* ผู้พิพากษาศาลแขวงพระนครเหนือ, อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, น.บ. (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, น.ม. (สาขากฎหมายมหาชน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, น.บ.ท., LL.M. in Environmental and Energy Law, New York University (NYU)

^๑ “The Oil Pollution Act of 1990 (OPA 90),” Bureau of Ocean Energy Management, Accessed February 20, 2022. <https://www.boem.gov/sites/default/files/documents/The%20Oil%20Pollution%20Act%20of%201990.pdf>

บ้างหรือกฎหมายกำหนดว่าอย่างไรบ้างอยู่หลายแห่งด้วยกัน โดยคำกริยาแต่ละคำมีความหมายใกล้เคียงกันและในบางกรณีอาจใช้แทนกันได้ (interchangeable) แต่บางคำอาจใช้ในบริบทที่ต่างกันไปขึ้นอยู่กับกรรม (Object) ที่มาสอดคล้อง คำกริยาที่ปรากฏในข้อความข้างต้น ได้แก่

Enforce = บังคับใช้ บังคับให้ปฏิบัติตาม (ส่วนมากใช้ในบริบทที่เกี่ยวกับกฎหมาย) เช่น The police's duty is to enforce the law. หน้าที่ของตำรวจคือบังคับใช้กฎหมาย

Assign = ระบุหรือกำหนดสิ่งใดให้เป็นอย่างไร เช่น The teacher assigns each student an exercise. = คุณครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดคนละอย่าง

Require = เรียกร้อง ประสงค์ กำหนด บังคับให้ต้องมีหรือต้องทำ เช่น The school requires that students come to class on time. โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนต้องเข้าเรียนตรงเวลา

Define = กำหนด ให้คำนิยาม ให้คำจำกัดความ เช่น The contract defines the term "bona fide purchaser." สัญญาให้ความหมาย/ให้คำจำกัดความ ของคำว่า "ผู้ซื้อโดยสุจริต" ไว้

Implement = ใช้ ทำให้เป็นผล ทำให้สำเร็จ เช่น The government implements a new healthcare policy. รัฐบาลนำนโยบายสาธารณสุขใหม่มาใช้

Specify = ระบุเจาะจง ชี้เฉพาะ เช่น Please specify the size of the dress you wish to purchase. กรุณาระบุไซส์ของชุดที่คุณต้องการจะซื้อ

Establish = ก่อตั้งขึ้น เช่น He established this hospital in order to help people in rural areas. เขาจัดตั้งโรงพยาบาลนี้ขึ้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ชนบท

Strict Liability

OPA 90 makes parties responsible for oil spills *strictly liable* for damages caused. The principle of *strict liability* is likely familiar and

relatively easy to understand. If a party is strictly liable, it is not necessary to show that party acted *negligently* for liability to attach. The advantage of strict liability is that (as compared to a negligence standard) it simplifies litigation and may lead to more efficient activity levels. Strict liability makes sense where, as with oil spills, precautions can best be taken by one of the parties (and where large numbers of third-party victims make bargains between the parties difficult or impossible). We can be relatively sure that oil producers or transporters, not spill victims, are the lowest-cost-avoiders of spill damages.^๒

ความรับผิดโดยเคร่งครัด

พระราชบัญญัติมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๐ กำหนดให้ฝ่ายที่ก่อให้เกิดการรั่วไหลของน้ำมันต้องรับผิดโดยเคร่งครัดสำหรับความเสียหายที่ก่อให้เกิดขึ้น หลักความรับผิดโดยเคร่งครัดนั้นน่าจะเป็นที่คุ้นหูและค่อนข้างง่ายต่อการทำความเข้าใจ หากฝ่ายใดจะต้องรับผิดโดยเคร่งครัดแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าฝ่ายนั้นมีการกระทำโดยประมาทเพื่อที่จะให้ต้องรับผิด ข้อดีของความรับผิดโดยเคร่งครัดก็คือ (เมื่อเปรียบเทียบกับหลักการกระทำโดยประมาท) จะทำให้การดำเนินคดีง่ายขึ้นและอาจทำให้ระดับการปฏิบัติการต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ความรับผิดโดยเคร่งครัดเหมาะที่จะนำมาใช้ในกรณีเช่นการรั่วไหลของน้ำมัน ซึ่งการป้องกันไว้ล่วงหน้าสามารถทำได้ดีที่สุดโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้อง (และในกรณีที่มีผู้เสียหายเป็นจำนวนมากซึ่งทำให้การต่อรองระหว่างทุกฝ่ายเป็นไปได้ยากลำบากหรือเป็นไปได้เลย) นำเชื่อว่าผู้ที่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากการรั่วไหลได้โดยใช้ต้นทุนที่น้อยที่สุด คือ ผู้ผลิตน้ำมันหรือผู้ขนส่ง ไม่ใช่ผู้เสียหาย

คำว่า **strict (adj.)** แปลว่า เคร่งครัด เข้มงวด เช่น The teacher is strict with her students. คุณครูเข้มงวดกับนักเรียน เมื่อใช้ขยายคำนามคำว่า liability (n.) ซึ่ง

^๒ Nathan Richardson, "Deepwater Horizon and the Patchwork of Oil Spill Liability Law," Last modified 2010, The Heartland Institute, Accessed February 20, 2022. https://www.heartland.org/_template-assets/documents/publications/Richardson-OilLiability_update.pdf

แปลว่า ความรับผิด คำว่า “**strict liability**” จึงหมายถึง “**หลักความรับผิดโดยเคร่งครัด**” นั่นเอง ยกตัวอย่างเช่น Strict liability is a legal concept which is applied in both civil and criminal laws. หลักความรับผิดโดยเคร่งครัดคือแนวคิดทางกฎหมายซึ่งนำมาใช้ทั้งในกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา

หากเราต้องการพูดว่า “**ผู้ใดผู้หนึ่งต้องรับผิดโดยเคร่งครัด**” นั้น สามารถใช้วลีว่า “**to be strictly liable for [something]**” หรือ “**to be held strictly liable for [something]**” เช่น SPRC is strictly liable/is held strictly liable for the recent oil spill incident in the Gulf of Thailand. บริษัท SPRC ต้องรับผิดโดยเคร่งครัดต่อเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลครั้งล่าสุดในอ่าวไทย

คำว่า “[to act] negligently (adv.)” แปลว่า กระทำโดยประมาท ส่วน **negligence (n.)** หมายถึง ความประมาทเลินเล่อ ซึ่งโดยปกติแล้ว บุคคลจะต้องรับผิดต่อเมื่อกระทำโดยจงใจหรือประมาทเท่านั้น แต่หลักความรับผิดโดยเคร่งครัดนี้เข้ามายกเว้นหลักทั่วไปดังกล่าว กล่าวคือ บุคคลจะต้องรับผิดแม้ไม่ได้กระทำโดยจงใจและไม่ได้ประมาทเลินเล่อ หรืออีกนัยหนึ่งถือได้ว่าเป็น **liability without fault** (ความรับผิดโดยปราศจากความผิด) ซึ่งคำว่า “**fault**” หรือ ความผิด ในที่นี้ หมายถึง การจงใจหรือประมาทเลินเล่อนั่นเอง โดยฝ่ายผู้กระทำจะอ้างว่าตนไม่ได้จงใจหรือไม่ได้ประมาทเลินเล่อเพื่อให้ตนไม่ต้องรับผิดไม่ได้

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๙๖ แหล่งกำเนิดมลพิษใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใด ๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่...

Section 96 If leakage or contamination caused by or originated from any *point source of*

pollution is the cause of death, bodily harm or health injury of any person or has caused damage in any manner to the property of any private person or of the State, the *owner* or *possessor* of such point source shall be liable to pay compensation or damages therefor, regardless of whether such leakage or contamination is the result of a willful or negligent act of the owner or possessor thereof, except...

จากบทกฎหมายมาตราดังกล่าว มีคำศัพท์ที่น่าพิจารณา ดังนี้

Point Source of Pollution (np) หมายถึง แหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งตามนิยามในมาตรา ๔ หมายความว่า “any community, factory, building, structure, vehicle, place of business or activity or any other thing from which pollution is generated” ได้แก่ ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

Owner (n.) หมายถึง เจ้าของ ซึ่งต่างจากคำว่า **Possessor (n.)** ซึ่งหมายถึง ผู้ครอบครอง โดยในบางกรณี เจ้าของกับผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษอาจเป็นคนละคนกัน เช่น แท่นขุดเจาะน้ำมันกลางทะเลเป็นของบริษัทแห่งหนึ่ง แต่ผู้ควบคุมการขุดเจาะน้ำมันที่แท่นอาจจะเป็นอีกบุคคลหนึ่ง โดยหากผู้ครอบครองไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษรั่วไหลจากแหล่งกำเนิดนั้นแล้ว ก็จะสามารถเอาผิดเพียงกับเจ้าของให้ชดเชยค่าเสียหายได้เท่านั้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สำหรับความรับผิดทางแพ่งในเรื่องค่าเสียหาย กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาเน้นใช้หลักความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict Liability) มาจับกับกรณีเหตุการณ์รั่วไหลของน้ำมัน เปรียบเทียบกับประเทศไทยที่ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะสำหรับกรณีการรั่วไหลของน้ำมัน แต่เรานำพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นบทกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมลพิษ มาใช้กับเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหล โดยในมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้นำหลักความรับผิดโดยเคร่งครัดมาใช้เช่นเดียวกันดังที่ได้กล่าวมา

ข้อสอบเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ วิชากฎหมายอาญา

คำถาม

นายหนึ่ง นายสอง นายสาม นายสี่ นายห้า นายหก นายเจ็ด นายแปด นายเก้า นายสิบ นายสิบเอ็ด และนายสิบสองกับพวกที่หลบหนียังจับไม่ได้ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงแรมห้าดาวได้ร่วมกันนัดหยุดงานและชุมนุมประท้วงเนื่องจากถูกเลิกจ้าง โดยโรงแรมห้าดาวได้มีการเลิกจ้างลูกจ้างบางส่วนเนื่องจากไม่มีแขกเข้าพักในโรงแรมอันเป็นผลมาจากวิกฤติโควิด-๑๙ ในการชุมนุมประท้วงดังกล่าวได้มีการปิดกั้นประตูทางเข้าออกโรงแรมและมีการขว้างปาวัตถุอันตรายก่อนหนีเข้าไปในโรงแรมห้าดาวซึ่งตั้งอยู่ริมถนนเจริญกรุงภายหลังเกิดเหตุการณ์รุนแรงดังกล่าวแล้ว นายเอ พนักงานโรงแรมห้าดาวจึงได้โทรศัพท์แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจให้มายังโรงแรมห้าดาวเพื่อระงับเหตุ เมื่อพันตำรวจโทไท่เดินทางมาถึงโรงแรมห้าดาวที่เกิดเหตุจึงได้ใช้โทรโข่งแจ้งให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเปิดทางเข้าออกโรงแรมห้าดาวและหยุดการขว้างปาสิ่งของเข้าไปในโรงแรมห้าดาวและยุติการชุมนุมประท้วง แต่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยังคงปักหลักประท้วงต่อไป

ให้วินิจฉัยว่า นายหนึ่งถึงนายสิบสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

การชุมนุมประท้วงมีการปิดกั้นประตูทางเข้าออกโรงแรม ทั้งยังมีการขว้างปาวัตถุอันตรายก่อนหนีเข้าไปในโรงแรม เหตุเกิดริมถนนเจริญกรุงอันเป็นถนนสาธารณะซึ่งใช้เป็นที่สัญจรของบุคคลทั่วไป การกระทำดังกล่าวย่อมเป็นการมั่วสุมและทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง เมื่อนายหนึ่งถึงนายสิบสองร่วมกันมั่วสุมตั้งแต่สิบคนขึ้นไป จึงมีความผิดฐานมั่วสุมกันให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมืองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๘๗/๒๕๓๖)

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๖ มุ่งประสงค์ลงโทษผู้ที่ขัดคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ไม่ยอมเลิกการมั่วสุมกันเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ อันเป็นการกระทำที่ยังไม่ถึงขั้นที่ผู้กระทำได้ลงมือใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชื้อ หรือทำให้เกิดการวุ่นวายอันเป็นความผิดสำเร็จตามมาตรา ๒๑๕ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า พันตำรวจโทไท่ได้สั่งให้นายหนึ่งถึงนายสิบสองกับพวกเลิกชุมนุมประท้วงภายหลังที่มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ แล้วแม้นายหนึ่งถึงนายสิบสองกับพวกจะไม่ยอมเลิกชุมนุมประท้วง

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสัญญาและหรือ ๑ สำนักงานที่ปรึกษาทนาย

การกระทำของนายหนึ่งถึงนายสิบสองก็คงเป็นความผิดตามมาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง เท่านั้น ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๒๑๖ ด้วย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๖ - ๓๔๗/๒๕๓๕ และ ๕๘๘๘/๒๕๕๔)

วิเคราะห์

คำถามนี้มีประเด็นให้ผู้เข้าสอบได้วินิจฉัย ๒ ประเด็นด้วยกัน (แม้ข้อสอบจะตั้งคำถามเพียงว่า นายหนึ่งถึงนายสิบสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใดหรือไม่) ได้แก่ ประเด็นที่ ๑. การกระทำของนายหนึ่งถึงนายสิบสองเป็นความผิดฐานมั่วสุมกันให้เกิดการรบกวนขึ้นในบ้านเมืองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ และประเด็นที่ ๒. การกระทำของนายหนึ่งถึงนายสิบสองเป็นความผิดฐานไม่เลิกมั่วสุมเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้เลิกตามมาตรา ๒๑๖ หรือไม่

๑. ประเด็นที่ ๑ ข้อเท็จจริงจากข้อสอบได้ความว่า นายหนึ่งถึงนายสิบสองกับพวกที่หลบหนียังจับไม่ได้ ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงแรมห้าดาว ได้ร่วมกันนัดหยุดงานและชุมนุมประท้วงเนื่องจากถูกเลิกจ้าง เพราะโรงแรมประสบปัญหาไม่มีแขกเข้าพักเนื่องด้วยผลมาจากวิกฤติโควิด-๑๙ แต่ปรากฏว่าในการชุมนุมประท้วงนี้ นายหนึ่งถึงนายสิบสองกับพวกได้ปิดกั้นประตูทางเข้าออกโรงแรมและมีการขว้างปาวัตถุก้อนอิฐก้อนหินเข้าไปในโรงแรมซึ่งตั้งอยู่ริมถนนเจริญกรุงอันเป็นถนนสาธารณะซึ่งใช้เป็นที่สัญจรของบุคคลทั่วไป เพราะฉะนั้น การกระทำของนายหนึ่งถึงนายสิบสองจึงเป็นการมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไปแล้วกระทำการให้เกิดการรบกวนขึ้นในบ้านเมือง อันเป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบความผิดฐานมั่วสุมกันให้เกิดการรบกวนขึ้นในบ้านเมืองตามมาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง แล้ว

โดยตรงคำตอบประเด็นนี้ได้ระบุให้เทียบกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๘๗/๒๕๓๖ ซึ่งวินิจฉัยว่า

“จำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทยเข้าไปมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำและสั่งการในการนัดหยุดงานของลูกจ้างประมาณ ๓๐๐ คน การนัดหยุดงานดังกล่าวมิได้เป็นไปตามขั้นตอนและเงื่อนไขดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่เพื่อต่อรองบีบบังคับให้นายจ้างรับลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างกลับเข้าทำงาน เมื่อปรากฏว่า มีการปะทะและทำร้ายซึ่งกันและกันระหว่างลูกจ้างที่นัดหยุดงานและลูกจ้างที่ทำงานในโรงงานมีการปิดประตูทางเข้าออกโรงงานเพื่อมิให้ลูกจ้างส่วนหนึ่งที่ประสงค์จะเข้าทำงานเข้าออกได้ มีการขว้างปาวัตถุก้อนหินก้อนอิฐเข้าไปในโรงงาน เหตุเกิดริมถนนสาธารณะ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานก่อให้เกิดความรบกวนขึ้นในบ้านเมือง”

๒. ประเด็นที่ ๒ ซึ่งการจะทำข้อสอบในประเด็นนี้ให้ได้คะแนน ผู้เข้าสอบต้องจดจำตัวบทมาตรา ๒๑๖ ให้ได้ เพราะหากจำไม่ได้หรือจำได้เพียงบางส่วน อาจทำให้วินิจฉัยข้อสอบผิดไปได้

มาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการรบกวนขึ้นในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๑๖ บัญญัติว่า “เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มีส่วนร่วมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ ให้เลิกไปผู้ใดไม่เลิก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

จะเห็นได้ว่าความผิดตามมาตรา ๒๑๖ มุ่งประสงคฺลงโทษผู้ที่ขัดขืนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ไม่ยอมเลิกการมั่วสุมกันเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ อันเป็นการกระทำที่ยังไม่ถึงขั้นที่ผู้กระทำได้ลงมือใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

หรือทำให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง (การกระทำยังไม่เป็นความผิดสำเร็จตามมาตรา ๒๑๕) แต่ข้อเท็จจริงจากข้อสอบได้ความว่า **ภายหลังเกิดเหตุการณ์ประท้วงรุนแรง** (ความผิดตามมาตรา ๒๑๕ สำเร็จแล้ว) นายเอ พนักงานโรงแรมได้โทรศัพท์แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจให้มายังโรงแรมเพื่อระงับเหตุ เมื่อพันตำรวจโทไก่อเดินทางมาถึงที่เกิดเหตุก็ได้ใช้โทรโข่งแจ้งให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเปิดทางเข้าออกโรงแรม หยุดการขว้างปาสิ่งของเข้าไปในโรงแรม และยุติการชุมนุมประท้วง แต่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยังคงปักหลักประท้วงต่อไป เพราะฉะนั้น การกระทำของนายหนึ่งถึงนายสิบสอง จึงเป็นความผิดสำเร็จตามมาตรา ๒๑๕ แล้ว ก่อนที่เจ้าพนักงานตำรวจจะออกคำสั่งที่ให้เลิกการมั่วสุม การกระทำของนายหนึ่งถึงนายสิบสองจึงยอมไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๒๑๖ อีก

โดยตรงคำตอบประเด็นนี้ได้ระบุให้เทียบกับ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๖-๓๔๗/๒๕๓๕ และ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๘๙/๒๕๕๔ ซึ่งผู้เขียนขอยก คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๘๙/๒๕๕๔ มาเป็นตัวอย่าง ในบทความนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๘๙/๒๕๕๔ วินิจฉัยว่า “จำเลยที่ ๑ ร่วมอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่สิบคนขึ้นไปและเป็นผู้จุดไฟเผาทรัพย์สินของผู้อื่น อันเป็นการเข้าร่วมมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไปและกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นใน

บ้านเมืองโดยมีอาวุธ การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ วรรคสอง มาตรา ๒๑๗ และมาตรา ๓๕๘ ต่อมา เจ้าพนักงานตำรวจได้ประกาศผ่านเครื่องกระจายเสียงว่าไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นการสั่งให้เลิกมั่วสุมในการก่อเหตุวุ่นวายขึ้นในบ้านเมืองหลังจากที่จำเลยที่ ๑ ได้มั่วสุมและกระทำการก่อความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมืองแล้ว จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผิดตามมาตรา ๒๑๖ ที่มุ่งประสังค์ลงโทษผู้ที่ขัดขืนคำสั่งของเจ้าพนักงานอันเป็นการกระทำที่ยังไม่ถึงขั้นความผิดสำเร็จตามมาตรา ๒๑๕”

เคล็ดไม่ลับ

ข้อสอบชั้นเนติบัณฑิต อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา มักนำข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบันมาแต่งเป็นข้อสอบ เช่นข้อสอบในบทความนี้ที่นำประเด็นสถานการณ์โควิด-๑๙ และคำพิพากษาศาลฎีกามาแต่งหรือข้อสอบอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๖๓ (สนามเล็ก) วิชากฎหมายอาญา ข้อ ๓ ก็ได้นำประเด็นเรื่องโรคระบาดมาแต่งเป็นข้อสอบเช่นกัน^๑ เพราะฉะนั้น นอกจากผู้เข้าสอบจะอ่านหนังสือกฎหมาย ท่องตัวบท และทำข้อสอบเก่าแล้ว ก็ควรที่จะอ่านหรือติดตามข่าวสารที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบันด้วย เพราะจะทำให้เข้าใจข้อสอบได้ง่ายขึ้น

^๑ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานอัยการสูงสุด, **รวมข้อสอบอัยการผู้ช่วย (สนามใหญ่ สนามเล็ก และสนามจิ๋ว) ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓**, (กรุงเทพฯ : บจ.ธนอรุณการพิมพ์, พ.ศ. ๒๕๖๔), น.๕๐๑-๕๐๓.

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับสัญญาเช่าซื้อที่อยู่ภายใต้การควบคุม ของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา

เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๑^๑

สถลทิพย์ อักษรนิตย์*

ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า หนึ่งในนิติกรรมสัญญาที่มักพบเป็นข้อพิพาทอยู่ในศาลเสมอ คือสัญญาเช่าซื้อ เนื่องจากการเช่าซื้อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เช่าซื้อสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องชำระราคาทรัพย์สินทั้งหมดในคราวเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทรัพย์สินที่มีราคาสูง เช่นการเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งนอกจากสัญญาเช่าซื้อจะต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๕ แล้ว สัญญาเช่าซื้อยังต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาเรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา ซึ่งมีความสำคัญและรายละเอียดที่น่าสนใจหลายประการ ดังนี้

๑. บทนิยามของคำว่ารถยนต์

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคลหรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลเพื่อใช้ในการส่วนตัวเท่านั้น โดยไม่นำไปใช้ทำการขนส่ง เพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเอง หรือเพื่อสินจ้าง

จากนิยามดังกล่าว มิได้หมายความว่ารถยนต์ทุกประเภทจะอยู่ในบังคับตามประกาศดังกล่าว แต่จะต้อง

เป็นรถส่วนบุคคลซึ่งนำไปใช้ในกิจการส่วนตัวเท่านั้น ไม่รวมถึงรถที่นำไปใช้ประกอบธุรกิจ นอกจากนี้รถแทรกเตอร์ รถยนต์ลากจูงหรือรถกึ่งพ่วงบรรทุกปูนซีเมนต์ก็ไม่ถือว่าเป็นรถยนต์ตามประกาศฯ ดังกล่าวเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๐๗/๒๕๖๒ เมื่อพิจารณาสัญญาเช่าซื้อกระบะบรรทุกเช่าซื้อเป็นรถยนต์ลากจูงและรถกึ่งพ่วงบรรทุกปูนซีเมนต์ฝง ๓ เพลา จำนวน ๓ คัน โดยรายการจดทะเบียนรถที่เช่าซื้อกระบะรายละเอียดของรถส่วนที่เป็นรถยนต์ลากจูงว่า เป็นประเภทรถบรรทุกไม่ประจำทาง โดยสองคันแรกมีน้ำหนักรถคันละ ๘,๔๐๐ กิโลกรัม คันสุดท้ายมีน้ำหนักรถ ๘,๒๐๐ กิโลกรัม ส่วนรถกึ่งพ่วงบรรทุกปูนซีเมนต์ฝงเป็นประเภทรถบรรทุกไม่ประจำทาง ทั้งสามคันมีน้ำหนักรถคันละ ๘,๔๐๐ กิโลกรัม การเช่าซื้อรถตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวจึงไม่ตกอยู่ในบังคับของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๕^๒

๒. รายละเอียดที่ปรากฏในสัญญาเช่าซื้อ

ข้อ ๔ สัญญาเช่าซื้อรถยนต์ และรถ

* ผู้พิพากษาประจำศาลจังหวัดมหาสารคาม, ผู้ช่วยผู้พิพากษารุ่นที่ ๗๒ ลำดับที่ ๑, อัยการผู้ช่วย รุ่นที่ ๕๕

^๑ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป โดยให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

^๒ นิยามคำว่า “รถยนต์” ที่อยู่ในประกาศฯ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓ ระบุว่า “รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก” ซึ่งเทียบเคียงได้กับประกาศฯ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากบทนิยามตามประกาศฯ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ตัดรายละเอียดของจำนวนคนออกไปเท่านั้น แต่ใจความและสาระสำคัญยังคงคล้ายเดิมคือ เน้นไปที่การใช้สอยประโยชน์จากรถ จะต้องไม่นำไปใช้เพื่อสินจ้าง

จักรยานยนต์ที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภค ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทยที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน มีขนาดตัวอักษรไม่เล็กกว่าสองมิลลิเมตร โดยมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดตัวอักษรในหนึ่งนิ้ว และต้องใช้ข้อสัญญาที่มีสาระสำคัญและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดเกี่ยวกับ

ก. ยี่ห้อ รุ่น หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลขตัวถัง สภาพของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ว่าเป็นรถใหม่หรือรถใช้แล้ว และระยะทางที่ได้ใช้แล้ว โดยให้มีหน่วยเป็นกิโลเมตรหรือไมล์ รวมทั้งภาระผูกพันของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ (ถ้ามี)

ข. ราคาเงินสด จำนวนเงินจอง จำนวนเงินค่างวด ราคาเงินสดส่วนที่เหลือ อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อปี (Flat Interest Rate) ในการคำนวณผลตอบแทนให้ระบุอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงต่อปี (Effective Interest Rate) จำนวนงวดที่ผ่อนชำระ จำนวนเงินค่าเช่าซื้อทั้งสิ้น จำนวนเงินค่าเช่าซื้อที่ผ่อนชำระในแต่ละงวด จำนวนค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระในแต่ละงวด เริ่มชำระค่างวดแรกในวันที่และชำระค่างวดต่อ ๆ ไปภายในวันที่

ค. วิธีคำนวณจำนวนเงินค่าเช่าซื้อ จำนวนค่าเช่าซื้อ จำนวนดอกเบี้ยที่ชำระและจำนวนค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระในแต่ละงวด

ง. ตารางแสดงภาระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อสำหรับผู้เช่าซื้อแต่ละราย โดยให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนงวดค่าเช่าซื้อที่ต้องชำระ วัน เดือน ปีที่ชำระเงินค่างวดเช่าซื้อ จำนวนเงินค่าเช่าซื้อที่ชำระในแต่ละงวด โดยแยกเป็นเงินต้น ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และจำนวนเงินค่าเช่าซื้อคงค้าง โดยแยกเป็นเงินต้นคงค้าง ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ รวมทั้งจำนวนส่วนลดที่ผู้เช่าซื้อจะได้รับตาม (๑๐) ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ เพื่อส่งมอบให้ผู้เช่าซื้อพร้อมกับหนังสือสัญญาเช่าซื้อ

จ. อัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการทวงถามหนี้ค่าเช่าซื้อที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ โดยให้ระบุวิธีการคิดคำนวณค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการทวงถามหนี้ค่าเช่าซื้อในแต่ละ

รายการไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อ

- ตามประกาศฯ นี้ กล่าวถึงเฉพาะสัญญาเช่าซื้อเท่านั้นว่าต้องมีขนาดตัวอักษรไม่เล็กกว่า ๒ มิลลิเมตร และมีจำนวนตัวอักษรไม่เกิน ๑๑ ตัวอักษรใน ๑ นิ้ว ไม่ได้ระบุถึงสัญญาค้ำประกันด้วย ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่า แม้จะมีการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้เช่าซื้อต้องระบุรายละเอียดไว้ก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่า หากผู้ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อไม่ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ตามที่ประกาศฯ นี้กำหนด จะมีบทลงโทษหรือบทบังคับใด (sanction) ให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องระบุเช่นนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดค่าเสียหายในคดีเช่าซื้อ ไม่ว่าจะเป็ค่าขาดราคาหรือรถยนต์ราคาใช้แทน หรือค่าขาดประโยชน์ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าการไม่ระบุรายละเอียดเช่น ราคาเงินสด ราคาเช่าซื้อ ดอกเบี้ย เป็นต้น ไม่กระทบถึงขนาดทำให้ผู้ประกอบธุรกิจไม่มีอำนาจฟ้อง แต่การที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ระบุรายละเอียดดังกล่าวย่อมส่งผลเสียต่อผู้ประกอบธุรกิจในฐานะโจทก์ผู้ฟ้องคดีเอง เนื่องจากโจทก์ผู้เริ่มคดีมีภาระการพิสูจน์และมีหน้าที่ต้องนำสืบถึงความเสียหายในคดีที่จำเลยให้การปฏิเสธหรือคดีที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ เมื่อโจทก์ไม่นำสืบอาจเป็นผลให้ศาลกำหนดค่าเสียหายให้โจทก์น้อยกว่าเป็นจริง

๓. อำนาจฟ้องกรณีผู้ให้เช่าซื้อได้รถยนต์คืน

ข้อ ๔ (๕) เมื่อสัญญาเช่าซื้อสิ้นสุดลงไม่ว่ากรณีใด ๆ และผู้ให้เช่าซื้อได้กลับเข้าครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ให้เช่าซื้อ ทั้งนี้ก่อนนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขายโดยวิธีประมูลหรือวิธีขายทอดตลาดที่เหมาะสม ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ก. ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อก่อนได้ตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยผู้ให้เช่าซื้อจะต้องให้ส่วนลดแก่ผู้เช่าซื้อตามอัตราและการคิดคำนวณตาม (๑๐) แต่ถ้าผู้เช่าซื้อไม่ใช้สิทธิดังกล่าวภายในระยะเวลานั้น ให้ผู้ให้เช่าซื้อมีหนังสือแจ้งผู้ค้ำประกันทราบเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน นับแต่วันที่สิ้นระยะเวลาการใช้สิทธิของผู้เช่าซื้อ

เพื่อให้ผู้ค้าประกันใช้สิทธินั้น โดยให้ผู้ค้าประกันได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้เช่าซื้อ

กรณีผู้ให้เช่าซื้อไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุของการไม่ได้แจ้งแก่ผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกัน แล้วแต่กรณี

ข. ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อและผู้ค้าประกัน (ถ้ามี) ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประมูลหรือวันขายทอดตลาด ทั้งนี้ ในหนังสือแจ้งนั้นอย่างน้อยต้องระบุชื่อผู้ทำการขายวันและสถานที่ทำการขายในแต่ละครั้งไว้ในหนังสือฉบับเดียวกันก็ได้

ค. ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือแจ้งชื่อผู้ทำการขายวัน สถานที่ทำการขาย ราคาที่ขายได้และรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขาย ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัด ตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร รวมทั้งจำนวนเงินส่วนเกินที่คืนให้แก่ผู้เช่าซื้อหรือจำนวนเงินที่ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการขาย ทั้งนี้ ผู้เช่าซื้อจะไม่ได้รับส่วนลดตามอัตราและการคิดคำนวณตาม (๑๐)

- กรณีผู้ให้เช่าซื้อได้รถยนต์คืนและประสงค์จะเรียกค่าขาดราคารถยนต์นั้น ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องนำรถยนต์ออกประมูลขายหรือขายทอดตลาด โดยประกาศฯ นี้กำหนดให้ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือแจ้งไปยังผู้เช่าซื้อ ๓ ฉบับก่อนที่จะมีการขายรถยนต์ ดังนี้

(๑) หนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อรถยนต์ก่อนได้ หากผู้ให้เช่าซื้อไม่ปฏิบัติตาม ผู้ให้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุของการไม่ได้แจ้งแก่ผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกัน

(๒) ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อและผู้ค้าประกัน (ถ้ามี) ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประมูลหรือวันขายทอดตลาด ทั้งนี้ ในหนังสือแจ้งนั้นอย่างน้อยต้องระบุชื่อผู้ทำการขายวันและสถานที่ทำการขายในแต่ละครั้งไว้ในหนังสือฉบับเดียวกันก็ได้

(๓) ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือแจ้งชื่อผู้ทำการขายวัน สถานที่ทำการขาย ราคาที่ขายได้และรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขาย ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัด ตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร รวมทั้งจำนวนเงินส่วนเกินที่คืนให้แก่ผู้เช่าซื้อ หรือจำนวนเงินที่ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการขาย

ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่า ในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกัน (ถ้าหากมี) ทราบก่อนการขายทอดตลาดและผู้ให้เช่าซื้อฟ้องบังคับให้ผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกันชำระค่าขาดราคารถยนต์เพียงประการเดียว ประกาศฯ นี้ไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะมีผลเช่นใด แต่ผู้เขียนเห็นว่า ย่อมส่งผลกระทบต่ออำนาจฟ้องของผู้ให้เช่าซื้อในการฟ้องขอให้ผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกันชำระค่าขาดราคาจากการขายทอดตลาด หากผู้ให้เช่าซื้อไม่ได้มีหนังสือแจ้งดังกล่าว ผู้ให้เช่าซื้อย่อมไม่มีอำนาจฟ้องให้ผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกันรับผิดชอบในค่าขาดราคาและเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องได้ ซึ่งเหตุที่กฎหมายระบุไว้เช่นนั้น ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อเป็นการให้โอกาสผู้เช่าซื้อซึ่งเคยครอบครองรถยนต์ได้มีโอกาสซื้อรถยนต์คืนและเป็นการลดการโต้แย้งความไม่ชอบด้วยกฎหมายในการขายทอดตลาดหรือประมูลขายรถยนต์อันเป็นการลดข้อพิพาทที่จะขึ้นมาสู่ศาลด้วย

สวัสดิ์ศรีครับ สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ผมขอประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติตามมาตราการของผู้เข้าสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ในสถานการณ์โควิด ตามประกาศสำนักกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ในวันอาทิตย์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๕ สอบกลุ่มวิชากฎหมายอาญา และวันอาทิตย์ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๕ สอบกลุ่มวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รายละเอียดดังนี้ ครับ

๑. หากผู้เข้าสอบรายใดยังไม่ได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด (อย่างน้อย ๒ เข็ม) ผู้เข้าสอบทุกคน จะต้องยืนยันผลการตรวจหาสารพันธุกรรมทางเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ด้วยผลการตรวจแบบ RT - PCR หรือการตรวจด้วยชุดตรวจเร็ว ATK (Antigen Test Kit) โดยมีเอกสารรับรองผลการตรวจ จากสถานบริการทางการแพทย์หรือหน่วยบริการไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง ก่อนสอบ

๒. สถานบริการทางการแพทย์หรือหน่วยบริการ หมายถึง โรงพยาบาล สถานเอนามัย หรือ สถานพยาบาลของรัฐหรือของเอกชน รวมถึงหน่วยบริการในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ขึ้นทะเบียน กับ “หมอพร้อม” ทั้งนี้ สถานบริการทางการแพทย์หรือหน่วยบริการนั้นต้องสามารถออกเอกสารรับรองผลการตรวจได้

๓. การแสดงผลการตรวจสามารถแสดงได้ทั้งในลักษณะของเอกสารรับรองผลการตรวจ หรือใบรับรองแพทย์ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยผู้เข้าสอบสามารถส่งพิมพ์จากแอปพลิเคชัน “หมอพร้อม” จากอีเมลที่ได้รับแจ้งผลการตรวจ หรือแสดงผลผ่านหน้าจอโทรศัพท์ หรือจากทางใดทางหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าได้รับการตรวจจากสถานบริการทางการแพทย์หรือหน่วยบริการดังกล่าวข้างต้น

จึงขอให้นักศึกษา เตรียมเอกสารดังกล่าวข้างต้นให้พร้อม และขอให้ทุกท่านโชคดีในการทำข้อสอบครั้งนี้ ครับ

แผนหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

เปิดสั่งจองนิตยสารบทบัญญัติ เล่มที่ ๗๘ ประจำปี ๒๕๖๕ ผ่านระบบออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๑๒ หรือ โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕

แผนหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

เปิดให้ผู้สนใจสามารถสั่งจอง

หนังสือคำพิพากษาฎีกา ประจำปี ๒๕๖๕

ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ผ่านระบบสั่งจอง

หนังสือคำพิพากษาฎีกาและนิตยสารบทบัญญัติออนไลน์

<https://publication.thethaibar.or.th>

หรือ

Scan QR Code เพื่อเข้าสู่ระบบ

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

Tel : ๐๒-๘๘๗-๖๘๑๒ หรือ โทร. ๐๒-๘๘๗-๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕

* กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

ความคืบหน้าการจัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา

สมเด็จพระธีรญาณมุนี (สมชาย วรชาโย) เจ้าอาวาส วัดเทพศิรินทราวาสราชวรวิหาร กรรมการมหาเถรสมาคม ได้เมตตา อธิษฐานจิตและจารแผ่นทองเพื่อใช้เป็นมวลสารตั้งต้นในการ จัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษอรุณพล ไหล่สว่าง ประธานคณะกรรมการ ดำเนินการจัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา เป็นผู้รับมอบในการนี้มีนายสมศักดิ์ อัจฉกุล และนายทีปกร โกลมพันธ์พร เข้าร่วมพิธี

หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ศาสตราจารย์พิเศษอรุณนิติ ดิษฐอำนาจ ออคมมนตรี บรรยายพิเศษหัวข้อเรื่อง “หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว” แก่เนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ในการอบรมหลักสูตรภาค จริยธรรมเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ผ่านระบบ ออนไลน์ ณ ห้องอาจารย์ผู้บรรยายสำนักอบรมศึกษากฎหมายฯ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยมีเนติบัณฑิตเข้ารับการอบรมผ่านระบบออนไลน์ จำนวน ๑,๒๙๖ คน

บทบาทของนักกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย

นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา บรรยายพิเศษ หัวข้อเรื่อง “บทบาทของนักกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย” แก่เนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ในการอบรมหลักสูตรภาคจริยธรรม เนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ผ่านระบบออนไลน์ ณ ห้องทำงานประธานรัฐสภา ชั้น ๑๐ อาคารรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยมีเนติบัณฑิตเข้ารับการอบรมผ่าน ระบบออนไลน์ จำนวน ๑,๒๙๖ คน

บรรณาธิการ | กลอง

"วันสตรีสากล" เป็นวันที่กรรมกรสตรีโรงงานทอผ้าในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เดินขบวนประท้วงต่อต้านความไม่เป็นธรรมการถูกเอาเปรียบจากนายจ้างที่เห็นผลผลิตสำคัญกว่าชีวิตคน เริ่มต้นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๕๗ (พ.ศ. ๒๔๐๐) และมีการชุมนุมประท้วงอีกในวันเดียวกันในปี ค.ศ. ๑๙๐๗ และ ค.ศ. ๑๙๐๘ ต่อมาในวันเดียวกัน ในปี ค.ศ. ๑๙๑๐ ตัวแทนสตรีจาก ๑๗ ประเทศ ได้เข้าร่วมประชุมสมัชชาสตรีสังคมนิยมครั้งที่ ๒ และประกาศ ให้วันที่ ๘ มีนาคมของทุกปีเป็น "วันสตรีสากล" นับเป็นการจุดประกายให้สตรีทั่วโลกเริ่มตระหนักถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงยุคใหม่ที่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม เพิ่มโอกาสในการเป็นผู้นำที่มากขึ้นทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองให้เกิดความเสมอภาคทางเพศและสิทธิของสตรีอย่างสมบูรณ์ต่อไป

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง "๘ มีนาคม วันสตรีสากล" โดย กฤษฎา บุญยสมิต และ วาสนา เกตุแห่ง, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง "การบังคับค่าปรับจากหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้า" โดย สุจิตรา แสงสายัณห์ อภิญาญสกุล กล่าวถึง จังหวัด ส. ขอรื้อว่าจังหวัด ส. สามารถหักเงินค่าปรับที่ผู้รับจ้างค้างชำระจากหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าดังกล่าวที่บริษัท ร. ผู้รับจ้างให้ไว้กับจังหวัด ส. ได้หรือไม่, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง "การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (ต้องมีเจตนาพิเศษประสงค์ต่อผล) เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด" โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์, มนต์ชัย ชนิทรลีลา และ พรชนก ทองคำดี กล่าวถึง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๔๕/๒๕๖๒, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง "เหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลและกฎหมายว่าด้วยความรับผิด" โดย ฐานิสรา วงศ์ทองสรรค์ กล่าวถึง กรณีศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ พระราชบัญญัติมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๐ (Oil Pollution Act 1990) ซึ่งถูกบัญญัติขึ้นหลังจากอุบัติเหตุการรั่วไหลของน้ำมันครั้งใหญ่คือคดี Exxon Valdez ในทะเลนอกชายฝั่งมลรัฐอะแลสกาเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๙ กับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (Enhancement and Conservation of Natural Environmental Quality Act B.E. 2535) ของประเทศไทย, บทความ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง โดย รวินท์ ชัยภิวตรภักดี เสนอเรื่อง "ข้อสอบเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๔" กล่าวถึง วิเคราะห์ข้อสอบวิชากฎหมายอาญา พร้อมแนะนำเทคนิคในการทำข้อสอบกฎหมาย, บทความ เรื่อง "ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับสัญญาเช่าซื้อที่อยู่ภายใต้การควบคุมของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๑" โดย สลิลทิพย์ อักษรนิตย์ ปิดท้ายด้วย "มุมข่าว" โดย ปรมศวรร อินทรชุนนุ

พบกันใหม่เดือนเมษายน

กฤษฎา บุญยสมิต

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ทั่วบ้านทั่วเมือง

(สงวนสิทธิ์ใช้ใบกิจกรรมของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม
เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรู๊สสยาม พิมพ์ชื่อ จำกัด

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐